

אֵיִם

קובצים

לעניני החיים, ספרות ומדע.

קובץ א.

ערוך ע"י

א. ביילין, ש. גולדנברג וש. פינסקי.

הוצאת „הספר, סוכנות ספרותית, לונדון.

לונדון

תרפ"ח.

ALL RIGHTS RESERVED. 1927.

BY

"HASEFER" AGENCY FOR LITERATURE,
14 BURY STREET. GREAT RUSSELL STREET,
LONDON. W.C.1

תוכן הענינים.

צד			
5—7	...	...	על „האיים” והוצאתם (במקום הקדמה)

מחלקה א' — עניני החיים.

1—16	...	...	אנגליה שלאחרי המלחמה (סקירה כללית) — דיוניאו
17—30	...	...	משמר הפרלמנט האנגלי — ס. י. לנדה
32—43	...	...	היהודים בחייה הצבוריים של אנגליה — ל. שמיין
44—64	...	...	החוקה האנגלית — פרופ' א. מ. קולישר
65—85	...	...	היהודים בספרות האנגלית — ל. זנגביל
86—112	...	...	המחשבה הישראלית בעולם המודרני — ליאון ראט

מחלקה ב' — ספרות היפה.

3—6	...	...	סאנדרות התיסוזה (שיר) — ש. פינסקי
7—9	...	...	באדים " " "
10—43	...	...	הטבילה (ספור) — א. ביילין
44—48	...	...	שירת ההרים — א. פויערשמיין
49—56	...	...	מולדת אלמון (שירים) — ז. שניאור
57—62	...	...	הוא והיא (ציור) — א. שמיינמאן
63—70	...	...	צועניות (שירים) — פ. גינזבורג
71—87	...	...	„קנד גודס” (ספור) — ברוך גלומן
88—94	...	...	כושית (שירים) — ש. פינסקי
99—95	...	...	שירים — מרדכי גולדנברג
100—104	...	...	שירים — י. צ. רמון
105—115	...	...	פגע רע (ספור) — יונה רוזנפלד
116—119	...	...	סוניסות — יעקב קומשר
120—128	...	...	שירים — דוד פוגל

מחלקה ג' — בקורת ומדע.

צד	
3—10	... ממרק אנטיקולסקי עד יעקב עפשטיין (מסה) — ליאו קיניג ...
11—23	... קצור התלמוד (בקורת) — אברהם מרמרשטיין ...
24—56	... ביאליק ודורו (מסה) — משה קליינמן ...
57—62	... קינות וסליחות על נזירת ווינא שנת קפ"א — שמואל קרויס
63—74	... מלחמת הסקולריזציה בישראל בתקופה האחרונה — י. גרינבוים
75—91	... עמנואל קנט — דר. ש. ברנפלד ...
92—121	... זמירות היין לר' שמואל הנניד — דר. י. נ. שמחוני ...
122—134	... החיים והתרבות במשנתו של גיאורג זימל — דר. מ. שוורץ
135—152	... מלון פילוסופי — יעקב קלצקין ...

מחלקה ד' — רשימות וזכרונות.

3—8	... היהודים והיהדות באנגליה -- א. סימון ...
9—27	... שלום עליכם (זכרונות) — א. ביילין ...
28—34	... מעשה רע ומה שאירע לאנשי המערב — דר. מ. נסמר
35—38	... לתכונת הלמוד בתלמוד — נ. ש. גרינשפאן ...
39—42	... מספר השויון — בר טוביה ...
43—47	... שירת רבורה — דר. שמואל דייכעס ...
48—53	... שעור קומה (אחד-העם לפי אנרותיו) — משה קליינמן
54—61	... רבי נתן שפירא (בעל מגלה עמוקות) — דר. ש. א. הורודצקי
62—65	... מזכרונותי (מתחלת ימי התנועה הלאומית) — דר. ש. ברנפלד
66—74	... ספר זכרון הר"ם—תר"ן — א. וו. רבינוביץ (או"ר)
75—79	... עמק יזרעאל הרים סביב לו — ז. ווילנאי ...
89—90	... לפרפוריו של ברנר — א. ביילין ...
91—96	... הקונה העברי וספריו (מעט מספרים) — ג. קהלת
97—103	... ר' זאב יעבץ ז"ל (מעט זכרונות) — ש. גולדנברג
104—106	... ישראל זנגביל — ז'רום ק. ז'רום ...
107—109	... החושב שיודע לשאול (לזכר ישראל זנגביל) בר טוביה
110—112	... בירכתי הצפון האדום — בר טוביה ...

על „האיים” והוצאתם.

(במקום הקדמה).

בשעה קשה זו לספרותנו העברית בכלל וביחוד לאותה הצורה של הספר העברי, שנשא עליו חותם של קובץ, של „כל-בו” ספרותי, הקדמה זו למה היא באה? כלום אי-אפשר היה להסתפק בעובדא גרידא של הוצאת הקובץ ולותר על ה„פתח-דבר”, שמטרתו לבאר לקהל הקוראים את „מגמתנו”? – ברם, הוצאתו של קובץ עברי רב-הכמות באנגליה איננו דבר שכח, וכיוצא מן הכלל רואים אנו חובה לעצמנו לסמן בקוים כלליים וקצרים את האופי המיוחד, שהיה בדעתנו לתת לקובץ הזה, בכדי שהשאלה „לאן פניכם מועדות” תהיה ברורה אפילו לקורא העברי הרגיל, שאין דרכו לבקש חשבונות רבים.

הרעיון להוציא לאור קובץ – ואולי מחזור של קובצים – שיהא מוקדש לתיאור קלסתר פניה של מדינת-האיים „בריטניה הגדולה”, לבאור אפים של המוסדות הלאומיים והעממיים שלה ולברורן של השאלות החברתיות והכלליות העומדות ברום עולמה המדיני של ארץ רבתי זו – עלה במחשבתנו עוד בשנת 1922, והיה רווח בחוגי הסופרים, שהיו קרובים למערכת „העולם” בתקופתו הלונדונית הראשונה, עוד באותם הימים, ימי התקוות הגדולות, זמן מה אחרי הכרזת סן-רימו, כשהעתונות שלנו היתה מלאה „חדשות לבקרים” על דבר העם האנגלי הגדול, שנעשה שותף למעשי בראשית שלנו בארץ-אבות, הכירו מתי-מספר הללו את הצורך באורגן ספרותי, שיכתוב על דגלו את הסיממא: „ודע את שותפך” במובנה הרחב של המימרא הזאת, ובתכנית זו יצא לפני הקהל שלנו.

ה„צורך” בהוצאה מעין זו היה ברור לחוג הקטן הזה, שהתרכז ב„העולם”, מתוך נסיונו היום-יומי, ולא היה מסופק אף רגע בתועלתה ונחיצותה של כמה ספרותית בעלת אופי זה, אבל ה„יכולת”

של הוגי הרעיון היתה מוגבלת ומצומצמת עד למאד, וכשעלה בדעתם לעשות את הצעדים הראשונים בכדי להגשים במציאות את המפעל הספרותי, נתקלו מיד בשורה שלמה של מעצורים, שלא שערו אותם מראש. מצד אחד לא כל הסופרים האנגליים פגשו בסבר פנים יפות את ה„מכתב־החזר” שנשלח אליהם בשם המערכת בדבר הוצאת הקובץ, ממרתו ותכניתו, ורובם הגדול סרבו לקחת בו חלק מטעמים שונים: אחדים מקוצר־רוח, אחרים מעבודה קשה, והיו גם כאלה, שראו בכל הענין הזה הופעה פוליטית, שבאה קודם זמנה. מצד השני, היה ברור לנו, שקובץ ממין זה – בכדי שימצא לו מהלכים בין שדרות הקוראים והקונים שלנו – אי־אפשר לו להגביל את עצמו בדי אמות של אנגליה בלבד, ונחוץ יהיה להוסיף על מחלקה זו, המוקדשת רובה או כולה למדינת האיים, עוד מחלקות אחרות, העוסקות במדע ובספרות בכלל ובעניני היחודים והיהדות האנגלית בפרט. וענין זה, ביחוד באותו הזמן של סגירת השערים ונעילת הארצות, לא היה קל ביותר. אם להוסיף עוד על שני הגורמים הקודמים את שאלת הכסף, שהטרידה את הוגי־הרעיון במדה אי־רנידה – להשיג כסף בשביל הוצאה עברית בבירת אנגליה היא תעודה קשה מאד – נקל יהיה לשער את התלאה הרבה, שמצאה את החוג המצומצם הזה, שעמד על דעתו ושאף להגשים את רעיונו בחיים.

במדינה אחרת היה רעיון זה, כמו הרבה רעיונות ושאיפות אחרים, מוצא לו את קברו בעולם החלומות העשיר שלנו, והקובץ לא היה רואה אור כלל. אבל במדינה זו, שהכל הולך ומתפתח בה לפי הכלל: „במתינות, אך בבטיחות”, נעשו גם האנשים הללו, הוגי הרעיון, מתונים בדרישתם ובמקום ללכת בגדולות ובדרך קצרה, בחרו בקטנות ובדרך ארוכה, ואחרי שלש שנים של עבודה אטית ומינעית, שהרבה אי־נעימות ויסורים היו כרוכים בה, יש בידם להגיש לקהל דקוראים שלנו את הקובץ הזה, שאיננו מניח עוד את דעתם הם בתור אותו האורגן הספרותי המשוכלל, שראו בדמיונם, אבל המסתגל

כבר להיות הצעד הראשון על הדרך הארוכה. שהם נצבים עליה. עברו כשלוש שנים מיום שנמסר לדפוס הכתב יד הראשון של הקובץ הזה ובמח ימצא הקורא בו דברים אחדים, שהסופרים שלנו. מתוך שאיפה" לראות את דבריהם שחור על גבי לבן, פרסמו אותם, בלבוש זה עצמו, או בצורה מעט שונה מהראשונה, במקום אחר. אבל מי יודע אם אותו הזמן הרב, שעבר למן היום שהוצאתו של קובץ ממין זה עלה במחשבה ועד שהוא מופיע כעת, לא יוסיף עוד על ערכו לתועלת הצבור שלנו בכלל ולהקורא העברי בפרט. כי דוקא בשעה זו, שעת דכדוכה של נשמת האומה העברית, העוסקת בעבודת הבנין בארץ-אבות שלנו, עת הספק והיאוש, הן בנוגע אלינו וליכלתנו המעשית, והן בנוגע לממשלת בריטניה הגדולה, כוונותיה ומהלכה בנוגע אלינו, אוכלים אותנו בכל פה ועושים בנו שמות. — נחיצותה של במה ספרותית, הבאה להראות את פרצופו ודיוקנו של אותו העם, שקבל עליו את המנדט בדבר הקמת הבית הלאומי שלנו בארץ ישראל, היא מן הדברים הראשונים במעלה, היוצאים מכלל רשות ספרותית בלבד ונכנסים למדרגה של "חובה לאומית", העומדת על גבך וקורא לך בכל יום ממעמקים: "קום ועשה!"...

זו היא המטרה ששמנו לנו במדור הראשון הנקרא "עניני החיים", המכיל את המאמרים, הנוגעים לאנגליה, לדאבוננו רובם ככולם הם מתורגמים משפה אחרת, כי לעת-עתה אין הסופרים היהודים שלנו, הכותבים עברית מקורית, בני-סמך בשאלות הללו, הדורשות ידיעה רחבה והבנה עמוקה במהותה של בריטניה ואשיותיה; ועל השאר — ז. א. שלש המחלקות האחרות. המוקדשות ל"ספרות יפה", "בקרת ומדע", ו"רשימות וזכרונות", שהן מחלקות שכיחות ורגילות בכל קובץ עברי הגון — יבוא הקורא העברי, יעבור על הספר המונח לפניו, — וישפוט...

המערכת.

המערכת מביעה בזה את תודתה העמוקה
להרב הראשי של בריטניה הגדולה דר. י. ה. הרץ,
להאדונים:

ש. בעלאוו, שאל לוריה,
ג. בענענסאן, יצחק נידיטש,
ש. בער, מיכאל נסמיסין,

ולהאחים מרדכי וליפמן לבית שליט,
שהניחו את היסוד להוצאת הקובץ הזה והבאים אחריו.